

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/93/2016
Identifikačné číslo spisu:	5113236658
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5113236658.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N., bývajúcej v F., proti žalovanému I., s miestom podnikania v F., IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 727,68 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 308/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2015 sp. zn. 10 Co 136/2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2015 sp. zn. 10 Co 136/2015 a rozsudok Okresného súdu Žilina z 26. septembra 2014, č. k. 6 C 308/2013-67 a vec vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom: 1/ potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 26. septembra 2014, č. k. 6 C 308/2013-67, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na zaplatenie odmeny advokáta za poskytovanie právnych služieb vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 7 C 214/2001 a 2/ účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Výrok potvrdzujúceho rozsudku odôvodnil vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie majú predovšetkým za to, že správnym bol jeho názor v otázke dôkazného bremena (nepreukázanie uzavretia dohody o poskytovaní právnych služieb, ani reálne poskytnutie právnych služieb, za ktoré si uplatňuje odmenu).

2. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie. Navrhla zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a tiež súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Dovolanie odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O.s.p.“). Podľa jej názoru potvrdzujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia odvolacieho pojednávania bolo popreté jej právo na súdnu ochranu priznané čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázala na nesprávny výklad procesného ustanovenia (§ 115a O.s.p.) podľa ktorého súd prvej inštancie postupoval a vyslovila presvedčenie, že zvolený procesný postup s ktorým sa odvolací súd stotožnil neznamená, že súd nie je povinný rešpektovať zásady uvedené v § 3 a § 6 O.s.p. a rozhodnúť

na podklade úplne zisteného skutkového stavu.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu zopakoval podstatnú časť svojej skoršej argumentácie. Spôsob ako má dovolací súd rozhodnúť neuviedol.

4. V danom prípade bolo dovolanie podané 4. januára 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

6. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., najvyšší súd posudzoval podmienky prípustnosti dovolania podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

7. Vzhľadom na to, že dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a nejde o rozsudok, ktorý by mal znaky uvedené v ustanoveniach § 238 ods. 2 a 3 O.s.p., bolo by dovolanie žalobkyne prípustné iba vtedy, ak by konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, malo niektorú z vád uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

8. V dovolaní sa nenamieta existencia procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a ich vada v dovolacom konaní ani nevyšla najavo.

9. Žalobkyňa v dovolaní tvrdí, že rozhodnutím nižších súdov bez nariadenia pojednávania jej v konečnom dôsledku bola odňatá možnosť pred súdom konať a bolo popreté jej právo na súdnu ochranu priznané článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

10. Na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali (§ 115a ods. 1 O.s.p.). Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch (§ 115a ods. 2 O.s.p.). Súhlas účastníkov s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania alebo výslovne vzdanie sa práva na prejednanie veci sa vzťahuje aj na odvolacie konanie. O tejto skutočnosti musia byť účastníci konania poučení (§ 115a ods. 3 O.s.p.).

11. Citované ustanovenie § 115a predstavovalo výnimku zo zásady, že ak súd rozhoduje vo veci samej, nariadi pojednávanie.

12. V drobných sporoch nemusí súd nariaďovať pojednávanie (§ 115a ods. 2 O.s.p.). Čo sa rozumie drobným sporom, vymedzuje § 200ea, podľa ktorého ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 €, od toho okamihu ide o drobný spor. Podstatnou okolnosťou pre identifikáciu, či ide o drobný spor, je okolnosť, či hodnota sporu bez príslušenstva dosiahne stanovený limit. Predpoklady na to, aby súd mohol rozhodnúť vo veci samej bez nariadenia pojednávania uvedené v ustanovení § 115a ods. 1 O.s.p. a to: a/ ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu, a b/ ako možno vo veci rozhodnúť iba na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi, a c/ účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali, pre

tieto spory nemusia byť naplnené. Možnosť súdu rozhodnúť o veci samej bez nariadenia pojednávania však predpokladá, že všetky rozhodné skutočnosti sú zrejmé z toho, čo je obsahom spisu, t. j. neexistujú pochybnosti o skutkovom stave a predložené listiny preukazujú všetky potrebné skutkové zistenia. Z uvedeného možno vyvodiť to, že rozhodnutie bez nariadenia pojednávania podľa § 115a nie je možné založiť na tom, že niektorý z účastníkov neuniesol bremeno tvrdenia alebo dôkazného bremena.

13. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie o zamietnutí návrhu založil na tom, že dôkazné bremeno, ktoré v konaní zaťažovalo žalobkyňu, neuniesla (nepreukázala uzavretie dohody o poskytovaní právnych služieb, ani reálne poskytnutie právnych služieb, za ktoré si uplatňuje odmenu). Žalobkyňa rozhodnutie súdu prvej inštancie napadla odvolaním, v ktorom namietla zvolený procesný postup a v odvolaní výslovne uvádzala, že „... v návrhu je jediná zrejmá nesprávnosť v označení spisovej značky veci vedenej na Okresnom súde Žilina, v ktorej boli poskytnuté právne služby žalovanému. V prvej vete návrhu na vydanie platobného rozkazu malo byť správne uvedené: „... vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/18/2013.“ K omylu došlo preto, lebo v rozhodnom čase bol spracovaný a podaný ďalší návrh na vydanie platobného rozkazu za nezaplatené úkony právnej služby vo veci sp. zn. 7C/214/2001. Z dôkazov, ktoré boli súdu predložené (plná moc a faktúra) jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa sa domáha platby za úkony právnej služby poskytnuté žalobcovi o veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10 Cb/18/2013. Okresnému súdu nič nebránilo, aby zjavnú nesprávnosť odstránil výzvou žalobkyňi alebo nariadením pojednávania“, teda namietla odmietnutie vykonania spravodlivosti, pretože zvolený procesný postup neznamena, že súd nie je povinný rešpektovať zásady upravené v § 3 a § 6 O.s.p. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) lebo nešlo o prípady uvedené v odseku 1 tohto zákonného ustanovenia majúca za to, že vecne správnym je záver súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby a žalobkyňou v odvolaní uvádzaná skutočnosť je svojou povahou novou skutočnosťou, ktorá v zmysle § 205a ods. 1 O.s.p. nie je prípustným odvolacím dôvodom.

14. Dovolateľka zastáva názor, že jej súd odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

15. V danej veci sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplata 727,68 € s príslušenstvom. V žalobe označila spisovú značku konania, za ktoré žiada priznať nárok na odmenu za právne služby ako konanie Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 7 C 214/2001. Na preukázanie svojho nároku doložila plnomocenstvo z 10. októbra 2012, v ktorom označenie spisovej značky konkrétneho konania uvedené nie je a faktúru č. XXXXXXXX. zo 4. septembra 2013, podľa ktorej fakturovala právne služby vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10 Cb 18/2013 vo výške 727,68 €. Skutkové okolnosti od ktorých žalobkyňa odvodzovala opodstatnenosť svojho nároku boli iné ako predkladané dôkazné prostriedky. Existujúci nesúlads predstavoval vadu žaloby; dokiaľ nebola táto nezrozumiteľnosť odstránená nebolo možné vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 115a ods. 2 O.s.p., nebolo možné ani urobiť záver v otázke dôkazného bremena (nepreukázanie uzavretia dohody o poskytovaní právnych služieb, ani reálne poskytnutie právnych služieb, za ktoré si žalobkyňa uplatňuje odmenu). Rovnako aj odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) lebo nešlo o prípady uvedené v odseku 1 tohto zákonného ustanovenia napriek tomu, že voči zvolenému procesnému postupu súdu prvej inštancie žalobkyňa namietala a existujúci rozpor vysvetlila. Žalobkyňa v odvolaní výslovne uvádzala, že odmena za právne služby týka sa konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10 Cb 18/2013. Rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie za existujúceho stavu, keď zistený nedostatok v

postupe súdu prvej inštancie napravený nebol, žalobkyni v konečnom dôsledku bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nebola jej poskytnutá (vytvorená) možnosť „zrejmu nesprávnosť“ napraviť (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a bolo jej upreté právo na súdnu ochranu priznané čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Žalobkyňa teda dôvodne namietala, že jej nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práva a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.) a konajúce súdy svojím postupom nerešpektovali zásady uvedené v § 3 a § 6 O.s.p.

16. Vzhľadom na existenciu vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. najvyšší súd rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil (§ 449 ods. 1 a 2 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.